

Definice pojmu národnostní menšina

Definice národnostní menšiny není jednotná. V Evropské unii je k vymezení tohoto pojmu jednotlivým členským státům ponechána volná ruka. Za všeobecnou definici je považováno definování národnostní menšiny společenstvím OSN. Ovšem na vymezení tohoto pojmu lze nahlížet nejen z hlediska legislativního ale také z hlediska kulturních souvislostí. (Přehled definic je uveden v tabulce č. 1 Vymezení pojmu národnostní menšiny.)

Problematikou národnostních menšin se legislativa České republiky zabývá již od svého vzniku (1. 1. 1993). Základním právním aktem národnostní menšinové politiky se stala Listina základních práv a svobod, která vznikla jako společný dokument ČSFR na přelomu let 1990 – 1991.

V roce 2001 vstoupil v platnost Zákon o právech příslušníků národnostních menšin č. 273/2001 Sb., tzv. menšinový zákon, který reagoval na zvýšení imigrační intenzity a změnu národnostní skladby imigrantů. Tento zákon klade velký důraz právě na definici pojmu národnostní menšina a příslušník národnostní menšiny. Jako svůj poradní a iniciační orgán v rámci problematiky národnostních menšin ustavila menšinovým zákonem Radu vlády pro národnostní menšiny (2001).

Vymezení pojmu národnostní menšina dle kulturních souvislostí

Národnostní/etnickou menšinou je každá skupina lidí, která se odlišuje významnými etnickými znaky od většinové společnosti (jazykem, kulturními tradicemi, mentalitou atd.), která nepřijímá národní identitu většinové společnosti, disponuje etnickým/národním vědomím a projevuje kolektivní vůli se deklarovat ve své osobitosti. V kulturních souvislostech může národnostní/etnická menšina odvozovat svou identitu ze základu etnického, jazykového, náboženského nebo kulturního ve smyslu kulturní tradice.

Vymezení pojmu národnostní menšina dle OSN

Národnostní menšina je skupina obyvatel státu, tvořící menšinu v nedominantní pozici uvnitř státu, disponující etnickými, náboženskými nebo jazykovými charakteristikami, které jsou odlišné od charakteristik většiny obyvatel, mající vědomí vzájemné solidarity, motivované, byť jen implicitně kolektivní vůlí přežít, a jejímž cílem je dosáhnout rovnosti s většinou, jak ve skutečnosti, tak i podle zákona. (*UN Doc. E/CN.4/Sub.2/1985/31 of 14/5/85 at para. 181.*)

Vymezení pojmu národnostní menšina dle Zákona č. 273/2001 Sb tzv. menšinový zákon

Národnostní menšina je společenství občanů ČR žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.

Vymezení pojmu příslušník národnostní menšiny dle Zákona č. 273/2001 Sb tzv. menšinový zákon

Příslušníkem národnostní menšiny je občan ČR, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.

Statut národnostní menšiny je v současné době přiznán dvanácti menšinám: **bulharské, chorvatské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské a ukrajinské.** *(Více informací o jednotlivých národnostních menšinách naleznete v sekci národnostní menšiny – uznávané NM.)*

Zdroje: www.icm.cz, Zákon o právech příslušníků národnostních menšin č. 273/2001 Sb. (§1), dostupný z <http://portal.gov.cz/...download.jsp?...>